

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 52.

ANUL VIII.

Ciivii 29. Decembrie. 1860.

Телеграми есе одатъ по септември: Жоиа. — Президентиона се фаче дн Сивий ла еспедитра фотіей; не афаръ ла Ч. Р. поше, къ вані гата, прип скрісорі Франкате, адресате кьре еспедитръ. Президіал президентионаіе пентръ Сивий есте не ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар не о жметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челелате пьрці але Трансильваніей

ші пентръ провинціеле дн Модархъ не знап 5. фл. 25 кр. еар не о жметате де ан 2. фл. 62 1/2 кр. Пентръ прип. ші цері стьрне не ан 9. фл. 45 кр. не 1/2 ан 4 фл. 72 кр. в. а. Інсерателе се пьтескь пентръ днжїеа бръ къ 7. кр. шїрїа къ літере мїчі, пентръ а дозїа бръ къ 5 1/2 кр. ші пентръ а грїа ренедїре къ 3 1/2 кр. в. а.

Аргументе Патриархълі сьрвск Раіачїч пентръ Воїводовїна.

Отъл чел възп дн вїстїерїа чеа възп а інімеї скоте челе възп, еаръ отълъ челъ рьъ дн вїстїерїа чеа реа а інімеї скоате челе реле. Мат. 12. 35.

Жрналъ вїенезъ „Прессе“ дн Нрълъ 1. алъ а. 1861 дъпъ кал. поъ, адъче въз артїкълъ дн Земліпъ, дн каре се зїче: къ Gazeta semioficiāl „Сьрвске Новїне“ дн Бьлградълї Сьрвїей, пьвїлкъ скрісоареа Патриархълі Раїачїч кьтръ Коптеле Рехбергъ. Хъртіа ачеста аъ кьрсїтатъ дн маньскрісї де маї пьлгъ тімпъ, ші аре де скопъ а кьштїга пре Міністерїй дн контра редикорпорьчївней Воїводїней къ Ъгарїа. Дн контра матерїей скрісоареї, зїче кореспондїтеле Прессей, пь се поате обсерванїмїкь, кьчї пьлствїереа Воїводїней аъ фостъ дн анълъ 1849. невоїнда лї Раїачїч, ші аша дї заче лї не ініпъ сьсїпїереа лькрълї сьъ. Днсь модъл ші манїера, къ каре аьгръ Раїачїч треава са, есте ачееа, че пь кореспонде тімпълї, ші есте не дїделештъ, ші се осьндеште токмаї де кьтръ копнаціоналі. Дъпъ че Патриархъл дескрїе къ колорї де тот перїї пьлствїерїе, че зпгьрїї дн анії 1848. ші 49. аъ казат Сьрвїлор, ші релеле челе веї ле скаршпъ дн поъ, — пь предетъ а денпїа де ревелї аспра Амьратъл ші а цьрїї, пре тоте націоналітїдїе — афаръ де чеа сьрваскь. Есперїнда чеа трїстъ дн анії 1848—49. зїче Патриархъл, неаъ днвдѣатъ пре пої, къ Ромънїї дн Бьлатъ, ші дн Воїводїнъ, дн ачеа епохъгреа аъ фост саъ пасївї, саъ ка дьжманї аї казсеї Преампалтеї Дїнастїї; — къ Магарїї тоцї асемеде де зп кьдетъ аъ фост къ Кошътъ ші къ алїї ревелї; маї департе, къ пентїї дн Бьлатъ, ші къ деосевїре чеї дн Вьршед ші Бїсерїка алъ се емьлаъ дн тїрпїїле Магарїлор, ші дн ськршїтъ, къ Бьневадїї — Сьрвї де лееа католїкь — аъ сїмпатїзатъ къ ревелїї, ші аша саъ дн депьртатъ дела чеїалалдї фрадї аї лор сьрвї. Ші аша дъпъ пьререа Преасїнїїей сале аъ фост пьмаї сьрвїї, карїї аъ адеверїтъ крїдїнда кьтръ Тронъ, ші прип ьрмаре аьл къ кале, ка ачестора сь се дее о препондїранцъ де статъ фадъ къ націїле челелалте ревелїе ші некредїнчїсе. Пре Воїводїна а дїсолва, ші къ Ъгарїа а о днпрезна, ар днсемпа, пре чеї дрепдї аї преда пьтерїї челор недренцї, а ренъпера некредїнда, ші а педенсі крїдїнда чеа де алїпїре.“ (Ної обсервьтъ ла ачестъ хьртїе атжта, къ спїрїтъл пїлїъ де патїтъ ал скріторїялї, де тотъ саъ датъ не фадъ, ші деакъ чїнева саъ дндоїтъ пьлп акът, къ Патриархъл Раїачїч окъпъ въз постъ, кьрвї ел пь кореспонде, астьї ші прїетїнл лїї тревъе сь се копвїнгъ деспре ачел адевьръ маре, къ Преасїнїїа Са, мерїтъ а і се зїче: Скоте маї пїнте вьрпа дн окїї тьї, ші апої веї ведеа а скоте стеркьл дн окїї фрателъї тьї. Елъ възжндъсе дн агопїе де а пїерде їрїедїкїа са мїтрополїтанъ аспра націей ромъне де Ледеа ортодокъ пьсьрїтеанъ, се деспарте де еа къ ачееа, къ о пьтеазъ къ некредїндъ кьтръ тронъл днпьрїтескь, ші аша пьне ка-

накъ рьвтьдїлоръ, че даъ хрпъ спїрїтълї лї. Деє Dzeъ, ка маї зна х апъ сь пь гьсте, ші ка сїї фїл ськршїтъл, кьтї іаъ фостъ ші днченпътъл. Фрадїї Бьлденї п'аъ лїпъ а доведї крїдїнда лор кьтръ Амьратъл, кьчї ачаста есте афаръ де тоть дндоїала, ші кїевета прїстъ ші малїїосъ пь мерїтъ алта, де вьжт а фї деспредїтъ днпрезнъ къ Аькторъ еї. — Отъл чел възп дн вїстїерїа чеа възп а інімеї скоте челе възп, еаръ отълъ челъ рьъ дн вїстїерїа чеа реа а інімі скоате челе реле. Амїнъ.)

Монархїа Аьстриакъ

Сївїї дн 28 Дек. Нрълъ де астьї алъ „Телегр. ром.“ есте челъ маї дн хртъ пентръ анълъ кьрїте. пентръ ачестъ анъ, каре кьрїнде дн сїне атътеа евенїмїте преамонентоасе пентръ їсторїа оменїмї. ші каре не ласъ дъпъ сїне атътеа проблеме марї ші грїеа адедїсегате. Днкеемъ аша даръ фотїа ачеста пентръ ачестъ анъ токмаї дн мїжлокълъ челоръ маї аспїїї лъпте полїтїе, вь вїаръ днтръ възп тімпъ, кьндъ евенїмїтеле полїтїе аъ — ші воръ асва де сїгаръ — чеа маї маре днрїандъ асва сардїей — асва вїторїялї преа сьрвїней нїстре націалї ромъне.

Дакъ ачестъ жрналъ ш'а днпїлїїї ші дн анълъ ачеста мїсїзїеа са, ші а шїгїтъ репресентъ къ чеа маї кьратъ копчїендїосїтате оїнїзїеа націїней ромъне, — орї ба? ачеста о лъсътъ ла жьдеката оворатълї пьвїлкь. Ної челъ пьдїлї аветъ ачеа копсолїдаре сьделетаскь — дрепї рьсолатъ пентръ тоате остепелеле пьсе, — къ амъ фьккъ ѝ тотъ че с'а потьтъ, копформъ къ дорїнде челе жьсте але націїней. Вотъ пьшї днпїнте не ачестъ карїеръ, — не каре зїъ пь нїо їмашїтъ а фї прьсратъ къ флорї — ші дн анълъ вїторїї; ші ка асть фотїе сь поатъ адъче въз фолосъ къ атътъ маї маре, ші сь поатъ днтръ възп тімпъ аша крїтїкь кореспонде днтръ тоате дорїнде лоръ націїней, ачелътъ ла спїжопїреа чеа пагріотїкъ а тьтзроръ їнтелїїнцїлоръ ші кьрткьрарїлоръ пострїї, атътъ къ презїдентїонї, кьтъ ші къ коплекрареа д-лоръ. Не алече а крїде. къ жрналїстїка ромънъ нїчї одатъ п'а потьтъ фї де въз асемедеа їнтесесъ пентръ пої ромънїї, ка кїаръ дн зїза де астьї, кьндъ евенїмїтеле полїтїе не коллешескь де тоате пьрїїле, ші кьндъ поврїї чеї грїей че се днпандъ некьрїнатъ не черїзлъ полїтїкь се апропїе тотъ маї маре сьре пої, ба не вїне а зїче, къ а фї чїнева астьїї їндїферїте кьтръ жрналїстїкь, вь сь зїкъ а фї кьпелъсаре кьтръ тоате кьте се десвоалтъ дн жьрлъ сьъ, а фї їндїферентъ кїаръ кьтръ соартеа націїней сале. Осїа дн жьрлъ кьреїа се мїшкъ астьїї тоате евенїмїтеле — есте націоналітатеа, алъ кьреї спїрїтъ есте лїмба. Пентръ ачеста се лъпъ астьїї атътеа націїнї, пентръ ачеста с'а лъплатъ ші пьрїїїїї пострїї, ші наренїсе тотъ пентръ ачеста не маї ашгїанъ ші пре пої сьферїнде ші лъте атаре; сь пь зїтъмъ днсь къ дн секъзлъ постръ п'чї о націоналітате ші лїмь фьръ де лїтератъръ ші фотї перїодїче пь поате асва вїторїї.

Дн челелалте дївїса поастръ а тьтзроръ ромънїлоръ дорїмъ сь рьтже ші дн вїторїї тотъ

ачееашї де пьлп акътъ — дрепга теа, каре не гарантеазъ лїмба ші націоналітатеа, пентръ каре не вотъ лъпта не теренълъ легалъ къ тоатъ лъмеа, ла каре днсь се чере персеверанцъ ші рьвдаре пьлп дн ськршїтъ. — Сь пь зїтъмъ, днкъ къ маї аветъ сь пьстрїтъ чеа маї стьрнъсъ копкордїе днтръ пої, ші чеа маї кордїалъ амїїїїїе кьтръ націїнїеа коллєкїтоаре. Сь не днпгьлїмъ сьлътїошї Длоръ ші фрадїлоръ, прїесте кьтева зїле дн анълъ вїторїї, їаръ ші пьлп атъчї сьлзтаре ші фьрїїї! Редакторъл.

Дн зрїта преа днпалтеї Резолвдїї днпьрїтешїї. саъ денпїтъ де Комїїїї сьпремїї: Іосїфъ Рьдїч дн Бачка, — Еманїїлъ Гождъ ла Крашок, — Іоанн Дамаскїнъ ла Тїмїшоръ, ші Ладїслъ Карачонї ла Торонталъ.

Маестатеа Са Амьратъл а словозїтъ о амнестїе ценералъ, пентръ тоте днпжмїлрїе демне де педепасъ дн Ъгарїа, Кроадїа ші Трансїлванїа, каре а дїнтатъ ла скїтвареа сїстемей реїїмьлїї дїпїанте де 20 Октомвріе.

Жрналеле маїеаре дн Кьзжїдъ, пролскъ пьметелешевїлоръ копферїнцїей дн Алба-Іулїа (Бьлград, карїї сьпт зрїтторїї:

Ъгькрї: Коптеле Епепрїк Мїко, Епїскопълъ катол. Льдовїкъ Хаїналд, Конт. Домїнїкъ Телекї сепїор, Бар. Стефан Кеменї-їїнїор, Конт. Францїскъ Бездї, Карол Зейк, Алексїс Нарї, Лъсв Веер.

Ськькї; Бар. Карол Анор, Стефан Хорват, Іоан Гаал, Стефан Ъгрон, Францїскъ Фосто, Моїсї Берде, Алексїс Дожа, Іосїф Нарї де Панїт.

Сасї: Бар. Францїск Саїмен, Карол Маагер, Сїмон Шраїбер, Іосїф Трашп, Бар. Вїлхелм Копрадехам, Копрад Шмїд, Вїлхелм Шмїдт, Данїїл Стерїгер.

Ромънї: Мїтрополїтълъ Стерка Шьлєц, Епїскопълъ Бар. де Шарьна, Іоанн Аьдлєанъ, Іоанн Бран де Леменї, Павел Дьнка, Дїмїтрїе Молдован, Францїск Леменї, Аьгьстїн Ладой.

Четъденї: Іакъв Бордан, Алексїе Сїмон, Александър Добалї, Павел Рог, Георгїе Совослаї, Сїгїстїан Сенткїралї, Данїїл Ковач.

„Ідїк Танїа“ зїче, къ дн черкълъ копчїеларїей азїїче трансїлване, се крїде, къ копферїнда бьлгрьдеанъ че се ва дїнеа кам не ла 20 Іан. в. п., днкъ днпїнте де че с'аръ адсна дїета, се ва дєкларара прелънъгъ зпїзпє. —

Кїесїїїїнеа Полонїей днкъ се паре къ ва сь деа де лькръ дїпломатїей. Полонїа прьсїїнъ, кьдетъ ла стареа са де одатъ, чеа рьсееаскъ а сьрватъ маї дьлзтїї пецепатъ зїза револкїїїїей дн ан. 1830; їаръ полонїї аьстрїачї кїаръ дн зїлеле ачестеа трїмїсеръ о деазтациїне пьмероасъ ла Вїена, каре претїнде рєстїтвареа аьтопомїей патрїей сале.

Рецеле Прьсїей а шьрїїї дн 2 Іан. к. п. (1861.) Стьожкїїреа а лъато асзършїї Прїнцїїеле реїїнте.

Бїбїїографїк.
„Лїмба ромънъ дн офїчїї“ де І. Пьшкарїс, Преторъ, а ешїїї де сьв тїпарїї дн 10 1/4 коале. Се ва трїмїте ла D. D. Презьмьрандї дн предълъ презьмерациїней; їаръ дн лїбрьрїї се вїнде къ 1 фл. 20 кр. Форшлареле зрїеазъ ла тезекъ. —

Дела Олѣ, дн ziua de Кръчишѣ 1860.

Diploma din 20 Okt. ші зрмъ ріле еі.

Diploma din 20 Okt. дескѣзъ зша Констигаціо-налістѣлѣ ші ачелора, каріі маі пѣнте ераѣ ескіші дн терміні ачелзаші, іаръ рескриптеле комітѣе дн ачелзаші зі, не десемнаръ дѣректѣеле, прін каре съ адъ-четѣлѣ некѣа констигаціоне а патріеі дн армоніе кз прін-ціпіалѣ егаіеі дндретъцірі, елзпціате дн ачелаші Ді-пломъ. Анъте рескриптеле къръ Контеле Рехт-берг дн прівінца Трансѣваніеі ші а Бънатѣлѣ нз лъсаѣ піче о зрмъ де дндоіалъ деспре ачелла, кз автономіа ачелстѣрѣ провинде се ва пѣстра, ші ро-мѣніі дн сілѣлѣ ачелора ворѣ потеа devenі де аші окъна локълѣ ші рола че лі се кзвіне не теренѣлѣ дрепѣлѣ ші а легалітѣдіі. Че ера маі фірескѣ де кѣтѣ ка ромѣніі сѣші вадъ ідеалѣлѣ сѣѣ — дреп-татеа — маі опроанека пічедатъ де реалітате?

Че ера маі патрале, де кѣтѣ ка ромѣніі — консеченціі атеактелорѣ сале — сѣ зрмезе індіці-таціонеі, че ле фѣкѣ кіарѣ Комітѣеле діпломаталі? Ші кз тоате ачелстеа, не ведетѣ арзкѣдіі кз тотѣлѣ дн алтѣ лѣте, де кѣт кѣтѣ піо презентѣлѣ сн-рандееле поастрѣ! не ведетѣ кз фірѣлѣ лѣкрѣрілорѣ поастрѣ се тѣлѣ де фѣрѣчелле челорѣ маі нек-рѣдѣтоаре інчіденціі. — Домніоріалѣ днкрѣдіндѣ ефектѣреа челорѣ маі сѣпте прінціпіі але Діпломѣі Сале, — кзмпозна прін каре дрептатеа сѣ се дн-партѣ днпре десевітеле сале попоаре — дн тѣна зні днпре коінтересанціі; апоі шітѣт есте кз, чіне днпарте, партѣші фаче! Се органісѣ Канчеларіа Знгарѣ, ші се денѣмірѣ комідіі сѣспремі фѣрѣ прі-вінцѣ ла націоналітѣдііе ші консечісініе короннеі. Комідіі сѣспремі се днвестірѣ кз о інстрѣкціоне атот-потерпікѣ, прін каре лорѣ лі се дѣ окасіне де а коакѣтѣа комітѣеле комітатенсе нзмаі дн індівідзі, че лі віне ла сокотѣала tendінделорѣ лорѣ, — ші де а респіаце лімѣіе немагіаре нзмаі ла verba volant. Комітѣеле Біхарѣлѣ декіарѣ, кз дн Зн-гаріа нз ворѣ маі фі валакі, ші Комітѣеле Арѣдѣлѣ кѣ, елѣ рекзпоаште дн офіціі нзмаі лімѣа магіарѣ де офіціоасѣ, акотманінді ші потаріалѣ сѣѣ, кз елѣ нз ва свѣскріе піче зні актѣ дн алтѣ лімѣ. Дн-тре ачелстеа азспічіі, че ера маі фірескѣ, декѣтѣ ка тотѣ ромѣнѣлѣ сѣ се спаріѣ де абсолѣтістѣлѣ кон-стѣгаціонѣлѣ че се лѣцеа дн Знгаріа, — ка ро-мѣніі дн Бънат сѣ се декіаре дн контра реднкор-порѣреі кз ачелстеа. Ші тотѣші — Бънатѣлѣ се редн-корпорѣ, ші днкъ кз о модалітате, каре рѣні ініма ромѣнѣлѣ кз чеа маі неконсолавѣрѣ тѣхнічѣне. —

Ромѣніі трансѣванені, консідѣрѣндѣ асѣменеа ла чѣле че се лѣкрѣ дн вѣчіна Знгаріѣ, ші обсервѣнд, кз націоніле коплекѣтѣоаре аічі дн Трансѣваніа — дн локѣ де а се днцелеле ла о реорганісаре акот-модатъ черінделорѣ діктѣте де Діпломъ ші де сѣспі-тѣлѣ тімпѣлѣ, — нз ворѣ пічі маі тѣлѣ, пічі шіі пѣцінѣ, декѣтѣ а се ресітѣзі дн констѣгаціонеа те-рріторіалѣ дн ante 1848, възмѣндѣ — зікѣ — ачел-стеа devenірѣ ла консѣсісіне, кз нзмаі зні Канчел-ларѣ дн сілѣлѣ націоніеі ромѣне арѣ потеа адъче ла о армоніѣ кзвінчѣоасѣ дрепѣлѣ історікѣ кз реалітѣ-реа націоніеі ромѣне, ші пентрѣ ачелла ші прегѣтірѣ дн прівінца аста о петіцісіне къръ Маіестатеа Са, — не каре днсъ о аштернѣрѣ нзмаі днлѣ че анъкасе а се денѣмі Канчеларѣлѣ. Рескриптеле дншѣрѣтѣші дн 21 ші 26 Дек. пѣцінѣ дндестѣмірѣ ші чѣлелалте черері аштернѣте кз ачелла петіцісіне дн ашдіенца дн 10 Дек. — кѣчі Ардеалѣлѣ дн фантѣ е днтрѣдѣсѣ дн констѣгаціонеа терріторіалѣ а знгарілорѣ, сѣкѣлорѣ ші сасілорѣ; іаръ пентрѣ ромѣніі нз се ресервѣ пічі тѣкарѣ атѣтѣ нѣтѣнтѣ посітѣвѣ, кѣтѣ авѣрѣ еі ante 1850, че лѣл пѣцінѣлѣ кз нѣтѣле, сѣлѣ нересек-тѣндѣсе маіорітатеа пічі тѣкарѣ дн офіцііле чѣле че се афѣл дн контактѣлѣ неміжлѣчїтѣлѣ кз повла-дісінеа. Дн черкѣріле челорѣ дохъ реціментѣе ро-

мѣле, де лімѣзофіціоасѣ — неавѣнд ромѣніі теріто-ріалѣ сѣѣ — чеа ромѣнѣлѣ се ескісѣ дела маса верде, ші се декіарѣ де толѣратѣ нзмаі дн комѣпене сѣ-тѣшї ші вісѣрїчештї — деакѣ тімпѣлѣлѣ нз о ва фаче ші ачіа ілѣсоріѣ. — Де амплѣоадї ла Канчеларіа азлїкѣ пентрѣ Трансѣваніа се денѣмірѣ чїнчі ма-гіаро-сѣкѣзі, трѣі сасо-цѣрмані, ші доі ромѣніі, дн каре се vede кз ромѣнілорѣ лі се прегѣтѣште лок де а патра орї а чїнча націсіне дн патріѣ, — декѣтѣва торѣнтѣле політїкѣлѣ нз ва адъче лѣкрѣлѣ іаръ ла знісінеа еі кз Знгаріа, ші не поі сѣл о сѣспре-таціѣлѣ несѣверісілѣ. Есістїнца поастрѣ аша дарѣ о сѣл днпрезѣре!

Че е де фѣкѣтѣ?

Кз калѣа петіціонѣреі амѣ іспрѣвіто!

Азѣтѣ трїмѣлѣ дн прѣамѣлѣлѣ зідіреі констї-гаціонѣле, ші де ші нз пі с'а десемнарѣ локълѣ, че авѣтѣ д'алѣ окъна дн ачелстеа, тотѣші зніле не стаѣ дескїсе. — Ваі ва фі, де вомѣлѣ devenі ка чѣле чїнчі фѣчѣре — дн Еванѣеліе, че н'аз ажнѣсѣ ла тімпѣлѣ кз кандѣлеле арпїнсе. Дохъ зні авѣтѣ де днтрѣтѣлѣ, каре де пі се ворѣ днкїде, дн задар вомѣлѣ стрїга де асарѣ — „descїdene позл!“

Зна е консѣрїнца дела Бѣлград, дн каре се ва десѣтѣші конкїде пропѣсѣчїсінеа пентрѣ лецеа де ачелере, ші алта е днсаші Дїета цѣреі. Дн чеа днпѣтѣлѣ пі се прегѣтѣште, дн чеа де а доза пі се decїde соартеа віторіалѣ пострѣ.

Дѣчі, сѣ гѣтїмѣлѣ пентрѣ ашкѣдохъ кандѣлеле поастрѣ, дарѣ сѣ ле гѣтїмѣлѣ днлѣ кѣтѣ се кзвіне знеі націсіні, де вомѣлѣ сѣл пѣрѣтѣлѣ нѣтѣле ачелстеа. Сѣ ле гѣтїмѣлѣ фѣрїлорѣ аша, ка флакѣра лѣмпѣ-лорѣ поастрѣ сѣл арѣлѣ асѣменеа, ші сѣл реверсе лѣмпѣа армоніеі ші бѣрѣвѣіеі, тактїчѣі ші а консѣ-чїнѣі, а дрепѣлѣ ші легалітѣдіі. — Сѣ лѣтѣмѣ есем-плѣ дела армоніеі ші бѣрѣвѣіа Канілорѣ пострїі вісѣ-рїчештї, сѣл не адънѣтѣлѣ ка шї чѣі асѣлѣтѣторїі пѣ-лѣпѣлѣ вѣніі сѣл сѣрїнці, ші сѣл кѣтѣтѣмѣлѣ дрептатеа не калѣ легалѣ, кз тактѣ ші консѣчїнѣлѣ.

Ла 1/3 Іан. (1861,) не вом адъна дн Сїсіѣлѣ дн-тр'о консѣрїнѣлѣ націонѣлѣ. Ачі сѣл не прегѣтїмѣлѣ. Сѣ не прегѣтїмѣлѣ пентрѣ консѣрїнѣлѣ Бѣлградѣне ші пентрѣ дїетѣ. Дарѣ вѣл рѣгѣлѣ Домнілорѣ! прѣкѣтѣлѣ кзса ромѣнѣлѣ е зна ші ачелашї, аша ші колѣде-лецеа сѣл фіѣ зна ші ачелашї, зні корѣлѣ ші зні сѣ-лѣтѣлѣ. Сѣл не пѣзім де сепаратїстѣрїі, сѣл жѣртѣімѣлѣ інтереселе прїватѣ кзсѣі комѣне. Сѣл не прегѣтїмѣлѣ пентрѣ консѣрїнѣлѣ ші Дїета цѣреі — днлѣлѣ кѣтѣ сѣл калѣ ла піште бѣрѣвѣі, карїі азѣлѣ о шкоалѣ плїнѣ де днлѣзѣтѣрѣ, сѣл днѣлѣсѣменѣлѣ де матѣ-рїтате! —

Дн прівінца консѣрїнѣлорѣ Бѣлградѣне, нз потѣ сѣлї асѣкѣндѣ темѣреа, кз консѣсісініе поастрѣ лѣзндѣшї де вѣсѣлѣ теренѣлѣ історікѣлѣ ворѣ пѣрѣче-де де аколо, де знде а днчетатѣлѣ, ші лѣзндѣ есемплѣ дела Стрїгонѣ, ворѣ прокїема лецеа де ачелере дн 1848.

Штїдіі каре е ачелла? кѣтѣгаціо, ші вѣці афѣла кѣ, не кѣндѣ дн Знгаріа не лѣпѣлѣ тотѣ омѣлѣ че арѣ кзсѣ ші масѣ, анъте ші тотѣ цѣранѣлѣ че арѣ 1/4 тошїлѣ цѣреанѣ, арѣ дрепѣлѣ де ачелере, — ші не кѣндѣ дн Ардеалѣ не лѣпѣлѣ тоці ачеллѣ че авѣлѣлѣ маі пѣнте дрепѣлѣ де ачелере сѣл маі днпѣртѣ-шїрѣ де ачелла ші тоці орѣшенїі, цѣранѣлѣ ро-мѣнѣлѣ, каре дѣ ші сѣсїсіне міліціа ші тоате чѣлелалте грѣзѣтѣлі пѣлїче днтр'о тѣсѣрѣ кз тѣлѣлѣ маі еклѣ-тантѣ де кѣтѣлѣ зні пролетарїі днпѣртѣлѣ сѣлзрѣлѣ, — ромѣнѣлѣ цѣранѣлѣ нзмаі атѣнча е алегѣторїі, деакѣ пестѣ вірѣлѣ канѣлѣлѣ пѣтѣште о пѣтѣ фїорїніі dare ді-реантѣ, ші ші атѣнчѣа нз ка ромѣнѣлѣ, чї ка локзіторїі алѣ пѣшѣлѣлѣлѣ знгрѣсѣкѣлѣ, сѣкѣсѣкѣлѣ, ші сѣсѣсѣкѣлѣ, ва сѣл зікѣ ка лінітѣрѣ. Ве вѣці консѣнѣце ашадарѣ, кѣ ші днлѣлѣ лецеа аста, ромѣнѣлѣ ескїсѣ де вѣпѣтѣ-ціле консѣгаціонѣлістѣлѣ, ші кѣ аста соарте і се

гѣтїсе атѣнча кѣндѣ кз днлѣса ера сѣл днпѣртѣлѣ дн Знгаріа, — дн Знгаріа, дн каре тотѣ омѣлѣ ера алегѣторїі, еарѣ ромѣнѣлѣлѣ днлѣлѣ фостѣлѣ Ардеалѣлѣ нз; — атѣнча зікѣ — кѣндѣ репѣгаціі пострїі стрї-гаѣлѣ кѣ кз знісінеа кѣштїгѣтѣлѣ тотѣ.

Кѣтѣкѣ ромѣнѣлѣлѣ нз се ва потеа днлѣлѣ кѣ ачеластѣ лецеа де ачелере піче дн консѣрїнѣлѣлѣ вѣл-грѣдене ші пічі одатѣ, сокотѣсѣкѣлѣ а нз фі маі днколо лілѣсѣ де демонстрѣтѣлѣ. Дѣчі днлѣлѣ пѣрѣреа теа амѣ авѣа дн прівінца матерїі ачелстѣіа де а не консѣлѣла маі днпѣтѣлѣ де тоате дн консѣрїнѣлѣ поастрѣ.

Че атїнѣ де Дїетѣ, де ші вомѣлѣ авѣа дн а-челашї денѣтѣдіі пострїі, карїі сѣл аштернѣлѣ гравамї-ніле поастрѣ, тотѣші фїндѣлѣ кѣл деспре о партѣ ачелстї денѣтѣдіі пѣлѣлѣ кѣндѣлѣ ва ста консѣгацісінеа теріто-ріалѣ де маі пѣнте, нз ворѣ фі репрезентѣдіі ал націсінеі ромѣне деспре зна, іаръ деспре аста, фїндѣлѣ кѣ трїста есперїенцѣлѣ не днлѣлѣлѣ, кѣ ла Дїетѣ маі днпѣтѣлѣ де тоате се іеа ла рѣндѣлѣ пропѣсѣчїсініе рецѣшї, іаръ обїектеле днпратѣ не алтѣ калѣ се амѣлѣлѣ дн періодѣлѣ дн періодѣлѣ ad Calendas graecas, трѣзѣе сѣл прегѣтїмѣлѣ лѣкрѣлѣ, ка гравамїніле націсі-неі ромѣне сѣл се прїмеасѣлѣ днпре чѣле маі днлѣ-тѣлѣ пропѣсѣчїсіні реціі, ші сѣл се іеа ла пертрак-таре днпѣнте де тоате, кѣчі орї че се ва лѣкра, днпѣнте де ачелла, се ворѣ прїві днлѣлѣ партѣа поа-стрѣ, de nobis sine nobis.

Дн чѣлелалте вомѣлѣ кѣтѣ д'а днлѣснї дрѣмѣл днфѣрѣреі кз чѣлелалте націсіні, ші д'а нзне цѣне-росїтатеа ші сімѣлѣлѣ дрептате ал ачелстѣреа ла ктїма провѣ, ші тотѣ де одатѣ а ле да провѣтѣнтѣлѣлѣ чѣлѣлѣ маі некѣтїтѣлѣ, кѣ поі де нз се ворѣ ресектѣа дрептеле поастрѣ прѣтенсісіні, нз нзмаі нз вомѣлѣ сѣлѣі, дарѣ кз атѣта маі вѣртѣсѣлѣ не вомѣлѣ днпѣртї дн вѣч-ніка лѣпѣтѣ — дреантѣ ші легалѣ. — Аста е пѣрѣ-реа теа.

Бѣішілѣ Декѣмѣр. 1860

Рескѣпетѣ де сѣпѣтѣ Біхорѣ.)

(Днкѣере.)

Фїндѣлѣлѣ сѣл декѣрѣлѣлѣ десѣватѣрілорѣ, (дн сен-імѣ) дѣрѣлѣ маі тоате націоналітѣдііе імперіалѣлѣ аз сѣлзѣрѣнѣлѣ сенаторїлорѣ дн сілѣлѣлѣ лорѣ дескоперїрі, партѣ гратѣлѣторїе партѣ інформѣтѣоаре, партѣ рѣгѣ-тѣре: аша дарѣ ші ромѣніі днлѣлѣ жѣрѣлѣ Бѣішілѣлѣ аз въззѣтѣ а фі кз скопѣлѣ сѣлзѣрѣне о петіцісіне Длѣі сен-аторѣ імперіал дн Бънат Andreїі де Мочїонї, днпрівін-ца лімѣеі шіа націоналітатеі, (фїндѣлѣлѣ нз ера кіематѣ дн Знгаріа пічі зні Сенаторѣ ромѣнѣлѣ,) ка не ачелла сѣл о продѣкѣ ла тімпѣлѣлѣ ші локълѣлѣ сѣл. Ачеластѣ петі-цісіне ера провѣзѣтѣлѣ кз 156 де сѣлзѣскріерї днлѣлѣ жѣ-рѣлѣ Бѣішілѣлѣ. О атаре петіцісіне прѣкѣтѣлѣ сїмѣлѣ ші вѣчїніі ромѣніі арѣданї днлѣлѣ аз сѣлзѣрѣнѣлѣ.

Потѣмѣлѣ афїрма не опѣареа поастрѣ чѣгѣде-неасѣлѣ, кѣтѣкѣ сѣлзѣскріереа петіцісінеі са днлѣлѣлѣлѣ дн аша лініште ші кз інімѣлѣ ашїезатѣ, днкѣтѣлѣ де піме піче с'а вѣгѣтѣлѣ дн сѣантѣ, кз атѣтѣлѣ маі пѣ-цѣлѣлѣ са арѣтатѣлѣ чѣва ефѣнтѣлѣ вѣлѣторїі ла окї дн попорѣлѣ, пентрѣ кз ачеллѣ і са фѣкѣтѣлѣ кзпосѣкѣтѣлѣ, кѣ ачелла е о рѣгаре сімплѣ, кареа есте ертѣтѣлѣ а о сѣлзѣтерне орї кѣ ші орї кѣндѣлѣ, тотѣші сѣл гѣсїтѣ атарї індівізі карїі спре аші кѣштїга сіеші терїте, аз днчѣлѣлѣ а лѣці фїіма, кѣ ромѣніі ворѣ сѣл ескїдѣлѣ кз тотѣлѣ лімѣа маѣеарѣ, кѣ ворѣ сѣл рѣтѣлѣ де кѣтѣлѣлѣ цѣрѣ, сѣл се скоале асѣпра маѣеарїлорѣ ші алге хорѣнде асѣменеа, че апоі а продѣсѣлѣ о спїмѣлѣ днпѣртѣ атѣта, днкѣтѣлѣ еїі (маѣеарїі) ші пѣсѣрѣлѣ тер-мінѣлѣлѣ не тѣргѣлѣлѣ де Сѣпѣтѣ Ілїе (Авгѣстѣлѣ) кѣндѣлѣ ковѣрѣндѣсѣ „моціі“ де не тѣлѣлѣлѣлѣ ворѣ днчѣне вѣрѣсарѣа де сѣлѣе кз чѣі де аічі.

Не лѣпѣлѣ тоате кѣ нз есте датѣ, кѣтѣкѣ зпѣ-дева с'арѣлѣ фі консѣртѣтѣлѣлѣ вѣре зні ромѣнѣлѣ кз зні фратѣ маѣеарѣ, сѣл кѣі сарѣлѣ фі днпѣтѣмалѣтѣлѣ чѣа маі тікѣлѣ демонстрѣчїсіне антїнаціонѣлѣ, тотѣші лѣлѣлѣлѣлѣлѣлѣ де маі сѣсѣлѣ, пентрѣ кз ачеллѣ фѣрѣ

studio — лудите prin zni indivizi cociții de oameni ca autoritate, numai ca români prin aceea se poate deninca ca răscolitori și agitatori.

Рола primarie в жокато дн ачеастъ привидцъ Протопопъ г. р. din Beisniș Ioane Попо, каре дн арогата 'ши полларитате фортате дн плаче а се лъда, къ дн жъръл ачеста, нъ се поате дн гнупла нимика фъръ де дн сълъ, шн аша снмундшн ванитатеа втътатъ, комисе асвпра нацинеи, корелационарилоръ. ма шн а колецилоръ сеи преодн ачаа тръдате неагръ, къ пе ачеиа, пе лъгъ знеле date къшгигате prin terorismъ, ia аксатъ пе кадеа Претъреи ла Днпатълъ Консилъ Локотенинте де атъчн, ка пе адитъторн, ба че е маи мълъ, дн сълъ а повъдншъ пе Преторълъ де атъчн дн инвестигацнне политиче денте де комънтнре, каре се псертъ дн лъкрате, дн казса адитърилоръ пресмате, шн кърора ле фъ зрмареа ссспендатеа а лоръ дои потарн ромън; шн неаштепъндъсе, ка съ адкъ ждекатъ асвпрле акторитатеа маи палъ де статъ, сълъ тръдатъ ждектъориеи криминале пентръ делнтълъ де адитаре; днкъ шн маи мълъ ераъ а се лъа свнтъ инвестигацне, шн сълъ шн персекътатъ, фнндъ аксантаеле тотъ меторатълъ Протопопъ, шн кредегине Домнилоръ! prin ачеста са днтродъсълъ чеа маи маре днвертмъпъчнне днтръ ромънн шн фрацин мацарн, шн ачеиа карн дн зрмъа зпоръ ка ачестеа трекъ доаръ де патриотицн чеи маи вхнн, аъ фостъ тоатъ казса неферичелоръ фрекърн, зрмело къроръ тотъ ле маи vedemъ.

Чи дн партене, ачесторъ домнн, дакъ изъ допрътъ пентръ къ ромънн дшн черъсеръ лимба, еаръ дн зрмъ шн аъ алатъ десълътареа дн персекътърн, пентръ информационеа къвнчюасъ дн виторн, ле комъндътъ, ка съ днведе зрмътоареа септицъ де азръ а лъи Геллнсъ: „Si quid boni et honesti cum dolore egeris, dolor abit, honor manet; si quid autem turpe cum iucunditate feceris, iucunditas abit, turpitudine manet.“ *)

Че аъ фостъ дн сълъ зрмъриле лъкърилоръ челоръ маи де сълъ? Аъ фостъ, къ Претореле черкълн дн къркатъ дн ачестеа, пентръ прочедъра са неистеадъ, преа днцелендеште фъ стръмътатъ де аичеа, еаръ пе Домнълъ казса казелоръ Протопопъ г. р. п.с. I. П. крединчюшн сеи лъа дефератъ М. С. Епископълн diechezанъ, кареле дн сълъ пре грациосъ а ашъпатъ дн къвизацинеа черътъ песте лънн де зиле, шн дн зрмъа респективълъ Протопопъ с'а тьотъитъ де пелъчериле еи prin ачеа, къ прекъмъ се сълъне дн зрмареа знеи дндръмацншн дела локъриле маи дналте политиче, пе каде сълъртъ фъ стръмъсълъ ла Протопопъатълъ „Боршъ Епелълн. — Скопълъ маи де фърнте дн ачестъ артикълъ авемъ де а доведн, чине есте ачелъ D. I. П. шн че фелъ де омъ? пентръ къ, прекъмъ азъимъ, стръмъпереа лъи де аичн а казатъ маре сепседнне, шн прекъмъ дн сълъ, аша шн чеи де зпъ принципн къ елъ, аъ лудитъ фнма пе тотъ локълъ, ма аъ змплетъ къаръ цъара, къ ачестъ individъ е адевъртатълъ martirъ аъ интересълн националитъцеи магаре, шн аъ стърел легале — конституционале рекъшгигате, ма къ лъи се поате мълъшнн секъритатеа элементълн магаръ дн жъръл ачеста.

Нои кредемъ, къ нъитълъ Протопопъ, е повъзътъ къаръ шн къ атестате дн ачеста привидцъ. Шн дакъ аръ фн лъкъръл аша, аръ фн аеаеа фъртосъ шн мърецъ, атъчн шн пои лъмъ къшелъчн, ма лъмъ згта грешелеле комисе пълъ акъмъ; дн сълъ фнндъкъ къаръ къ де ачесте ле адаце, пълъ се потъ иерта де локъ; къчн prin ачеста пълътеште дн контра палцинеи сале, каре ле днпъдатъ ла стареаи де акъмъ,

demarândo de рескълторе асвпра знеи нацини сорорн, — пълътеште маи днколо дн антеа нацинеи магаре, пе аи къреа indivizi се пълътеште аи атъчн шн аи дъче ла рълъчнре, пентръ интереселе сале привате.

Нъ Домнилоръ! Пе Дзелъ попарълоръ! нъ свнтемъ инимичн кофрателн попоръ мацаръ; къчн штнмъ пре вине, къшкъ patria дн каре локъимъ, о амъ сведжнхтъ комънъ дн декърсъ де 8 секълн, разеле фантелоръ глорноасе стръмъческъ асеменеа асвпра поастръ; асемине неамъ днтъртъшншъ дн вине шн дн рълъ, шн ашентъмъ зпъ виторн маи фъртосъ, каре съ фн маи фавориторн пентръ тоцн, каре съ деа фнеште кърн че е алъ сефъ, фъръ ка prin ачеста съ се detrage ализн; чн къ дрептълъ свнтемъ инимичн атъторъ семънтъторн де пегнтъ, карн непровитъндъ дн трекътъ, неднвълъндъ дн пресентъ дн привидца фолосълнн пропрншъ, воръ а ссцъжне о доктринъ, дн сълъ каре нъмаи зпълъ се поатъ нъмн patria мътъ дълче, еаръ чеалалдн нъмаи витрегъ.

Къшкъ ачеста нъмн е къ потнцъ, о сълъко зпъ бърватъ мацаръ стръмъчншъ, шн маи вхнн патрией снмъескъ аша. О! де аръ фн акълатъ, де нъ ларъ реи еаръ дн тълъ фъртеле о фърн, а кърей снмъоме апаръ! Артикълъ Днш Баронъ I. Еотъвс, деспре претенционне дрепте але националитърилоръ е ачела, каре днфълъшавъ fidelъ принципнлъ постръ; дрептачеа ннчн ачн нъ потемъ зиче маи мълъ дн аста привидцъ, чн пе репторачемъ ла обжектъ.

Но доаре ла сълелъ а пълъ пе къшмълъ персоналитърилоръ, дн сълъ къндъ е ворва де discordia днтре дозе поаре — сорорн, шн де днтпедекареа ачелеа, кредемъ къ е маи вине а адеце релъ челъ маи мнкъ, шн маи вине пълътеаскъ зпълъ, декътъ тогълъ.

Ачеста пе шнвераскъ спре сълъзаре, деакъ пе афълъмъ констрншнн а аъче дн къаръ — пе фрацин мацарн къ челе зрмътоаре.

Нъитълъ I. П. нъ де пълънъ тимъ ста дн фърнтеа камъ а лоръ 90 комъне гр. рълърнтене дн днпътълъ ачеста, ка Протопопъ шн ка инспекторъ школарн, шн дн ачестъ постъ а фълътъ пе сълъшнн сеи съ снмъеаскъ подърле тогълълн сефъ пълъторескъ; къчн прекъмъ пе Преодн, аша пе днвълъторн шн пе попоръ дн аша модъ, шн къ атътеа тръсърн а ашъсатъ, днкътъ исгнцнмеаи дн асть привидцъ, аръ фн фълътъ опоре орнкърн пашъ търческъ, дн зрмъа къроръ асвпрншн шн тръсърн са шн пълъ ла каде о днвестигацнне днтнпъ асвпра лъи ла Претъра локълъ, каре днвестигацнне дн сълъ декърне къ десълъ тръгънаре днкъ дн ашълъ 1857. Прекъмъ сълъмъ, дн ачеа свнтъ атарн date, днкътъ нъмаи зпълъ аръ фн де ажнпсълъ спре стръмъпереа шн къаръ тръмътереа дн монастнре а нъитълълн Протопопъ, чн дндешертъ, къчн зпора ле фаворесче порокълъ, алора алте днтпрежърн, шн провервлъшъ, къ „пе фърълъ маи мнкъ лъ сълъзъръ, еаръ челъ маи маре се фаче сълъватъ,“ се адевересче тотъ днтърна.

Пълътеле пенъпераре дн днвестигацнне потъ жвстнфика ачеста еспреснне асвпръ а поастръ; неаръ пълъчеа, деакъ лъамъ логеа тоате адаце къте зпъ ачн, даръ кредемъ къ пълъ локъ дн ачестъ жърналъ стнматъ. Чине се дндеште деспре ачесте, поате черка шн гълъ десълъчре дн архнвлъ дрегъторнел преторнале. —

Ачесте свнтъ казеле Домнилоръ! дн каре шн пнърдъгъ нъитълъ Протопопъ полларитатеа шн кредъмънтълъ дн антеа ромънноръ днкътъ е ка исолатъ де кътръ еи; че злнндъ дн сълъ, дшн днторее палълъ шн къ зпъ „Flankenbewegung“ трекъ дн алте кастре, знде съ згърей, къ Преа чнвстнга Domnia са, дн арълъ 1851—3, се сокотеа де че лъ маи маре „дакромънъ,“ къ тогъ domnia са

черасе пе атъчн днвестигацншн дн контра dîperztorilorъ, дн казъ, къ ачеиа аръ фн фостъ инимичн ромънноръ, къ нъ лъафъ сълътъ лимба; ignoraзъ, къ пълъ ла днчелътълъ ашълн къргъторншн Докътенннгеи тотъ ромънеште скрнсесе, шн акъта пре-днкъ доктрине позе: къ ромънълн нън тревъе лимба са, къ дн зпъ деаръ нъ поате фн нъмаи о лимбъ; авъс пе ромъннн адевераци де рескълторн, адитъторн шн чине маи сълъ де че сълъ де oameni пернкълошн, — фърнндъ елъ дн сълъ datele; — шн prin ачеста дн сълъ пресертъ семънца discordiei. Шн, Домнилоръ! зпъ аша individъ съ днтъртъшешъ, зпъ аша individъ се нъшеште патриотъ? адекъ днторачереа палъшн! Жъдече лъмеа зпъ аша карактеръ, шн апои сълътъ, къндъ а фостъ дентъ де кре-зълънтъ, шн къндъ а авътъ аеаеа принципнш: анте де аста, сълъ акъмъ?

Днтръ адевъръ е лъкъръ трнстъ шн днтпрежъраре мълъ десълъшитоаре дн антеа поастръ ачеста, къ зпъ individъ ка ачеста се сокотеште де martirъ шн де свнцнторнлъ секъритатеи элементълн мацаръ.

Провокъмъ даръ пе кофрацин мацарн, ка, декъмба доаръ дн зрмареа дескнереи атъторъ individъ, неаръ сокоти де сепаратнстнчн шн Дзеъ сълъ де че вхне пернкълоасе, сълъшн ланеде ачесте къцете днтънекоасе; дескнншн снмълъ къ снчнритате, черче че снмъескъ дн интересълъ лимбел шн алъ националитатеи, шн дакъ воръ афла, къ е зпъ даръ фнрескъ, зпъ даръ дълче divinъ, кончедъ, ка шн аднн съ снмъескъ асемене, фъръ ка съ се факъ вpednчн де днтпърн; нъ дъе кредъмънтъ атъторъ indivizi, карн доаръ къшгнъ атестате шн свскнереи суре а доведн, къ зпъ вктаре попоръ нъмн потеште лимба, нъ националитатеа; къчн зпъ маи ачестн нъ маи аъ кредъмънтъ, чеи че спекълезъ къ де ачестеа, свнтшарлатанн адевъртадн, снпнрн гълъ гнмъкълн, кареле нъ сълъ де педечн, мншнка днтъ мпърилоръ, воръ рълъ а днбелеле лоръ къднрн. Нъ воимъ пои „Дакромънъ;“ чине пе авъс къ ачеста, сълъ е рълъ ла сълелъ, сълъ фортъ неверсатъ дн исторн, къчн нъ къншнше отареле Дакромъннел, шн потернле карн аръ тревън съ се девннгъ, ка съ се поатъ фнда ачеа. Нъ, Домнилоръ! нъ свнтемъ нои аша де фантастн, къцетеле поастре свнт къ мълъ маи стъмъпрате.

Сълъмъ пои, къ авемъ де а фече лъкърн къ мълъ маи ponderоасе: а къшгнга днтредереа шн снмпатнн нациннлоръ — сорорн, ка къ ажъторнца ачелора съ днпнтъмъ дн челе материале шн снпнтъале, де оаре че vedemъ, кътъ де паношнн свнтемъ.

Къндъ воимъ пои ачеста, шн къндъ неамъ десемнатъ ачеста де tendnцъ, ромънъ пе фнкаре, шн пе тоцн, съ нъ пе нълъ аедече дн десволтареа лимбел шн а националитъцеи; къчн, къмъ а знсъ D. Баронъ Еотъвс: нъмаи аколо поате фн о нацине дн десволтаре сълътоасъ, знде националитатеа зрчече днтъртъшншъ де лнбертате.

Маи мълъ ромънн.

Внена 2 Октомври.

(Днкерее дн Нрн 43—44. Дн ап. 1858, аъ фостъ аскълтъторн ромънн ла Теологн 16; ла дрепгърн 20 ла фак. меднч. 11; ла чеа филозофнкъ 5.

Маи днколо сокотескъ къ ва фн де интересъ, съ привнмъ маи де апроане ла ажътореле че се 'ntnндъ гнверилоръ дн Внена спре а пе къшоаште меченаци: 31 сълътъ — маи мълъ сълъ маи пълъжн ажътораци, шн нъмаи 20 къ тогълъ пре пълъга лоръ рълъмацн, шн авъме: 17 теологн свнтъ провъзълдн дн семнарн къ тоате; 4 ла меднчннъ шн 1 ла дрепгърн аъ стнpendнш Ramонданъ къте де 315 фл. в.; а; 2 (зпълъ ла филозофн шн алълъ ла дрепгърн) аъ стнп. Францнскъ Iосннанъ де къте 210 фл. в. а., 2 сълътъ дн

*) Адекъ: Де веи фн фълътъ къ дърере чеа лъкъръ зпъл шн де опоре, дъререа трече, опореа ретъне; еаръ де веи фн фълътъ чеа лъкъръ некъшнчюасъ къ пълъчере, пълъчереа трече, некъшннда — пеата — рълъне!

